

Finančná spravodajská jednotka

Výročná správa

2019

OBSAH

ANALYTICKÁ ČINNOSŤ	4
PRÍPADY Z PRAXE	13
PROGNÓZA LEGALIZÁCIE PRIJÍMOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIA TERORIZMU.....	15
NÁRODNÉ HODNOTENIE RIZIKA	16
MONEYVAL	16
FINANCOVANIE TERORIZMU	17
MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	18
KONTROLNÁ ČINNOSŤ.....	20
LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ	22
SPOLOČNE SILNEJŠÍ.....	22
ŠTATISTICKÝ PREHĽAD VYBRANÝCH ÚDAJOV	24
KONTAKTY.....	25

Vážení čitatelia,

teším sa z Vášho záujmu zoznámiť sa s výročnou správou finančnej spravodajskej jednotky Prezídia Policajného zboru za rok 2019, ktorú Vám na nasledujúcich stranách prinášame, s cieľom priblížiť činnosť našej jednotky v uplynulom kalendárnom roku.

Vo výročnej správe prinášame zhodnotenie hlavných činností v roku 2019, pričom nie je vždy možné aktivity finančnej spravodajskej jednotky kvantifikovať. Medzi takéto obsahovo a rozsahovo náročné aktivity nesporne patrí 5. kolo hodnotenia Slovenskej republiky Výborom expertov Rady Európy pre hodnotenie opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu Moneyval, zavŕšenie procesu Národného hodnotenia rizika legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu, spracovaním nelegislatívneho materiálu, ktorý bol predložený na rokovanie vlády Slovenskej republiky a príprava návrhu novely zákona č. 297/2008 Z.z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorého hlavným cieľom bola transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica EÚ 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ.

V súvislosti s hodnotením činnosti finančnej spravodajskej jednotky je potrebné spomenúť zmenu v jej organizačnom začlenení. Od 1. augusta 2019 je finančná spravodajská jednotka v priamej podriadenosti prezidenta Policajného zboru Slovenskej republiky, bez zmien v jej vnútornej štruktúre.

Rád by som touto cestou vyslovil poďakovanie všetkým policajtom finančnej spravodajskej jednotky za kvalitne odvedenú prácu ako aj za nadšenie a spoluprácu pri hodnotení Moneyval. Poďakovanie zároveň patrí všetkým subjektom, ktoré na uvedených projektoch aktívne participovali.

Ing. Peter Čarnecký
zástupca riaditeľa

ANALYTICKÁ ČINNOSŤ

Finančná spravodajská jednotka Prezídia Policajného zboru (ďalej len „FSJ“) plní úlohy centrálnej národnej jednotky v oblasti predchádzania a odhaľovania legalizácie príjmov z trestnej činnosti, financovania terorizmu (ďalej len „ML/FT“). FSJ zároveň plní úlohy aj v oblasti kontroly cezhraničnej prepravy peňažných prostriedkov v hotovosti zo a aj do štátov, ktoré nie sú členmi Európskej únie (ďalej len „EÚ“), vyplývajúce z § 4 ods. 4 zákona č.199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Colný zákon“).

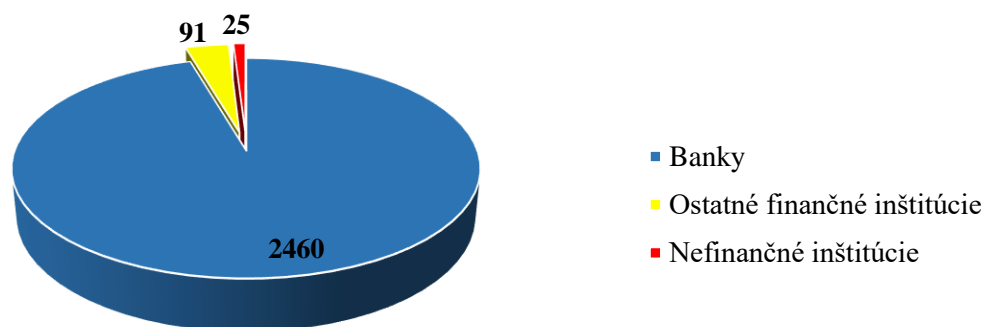
Najpodstatnejšia časť činnosti FSJ je zameraná na prijímanie, analyzovanie, vyhodnocovanie a spracovanie hlásení o neobvyklých obchodných operáciách (ďalej len „NOO“). Hlásenia o NOO prijíma FSJ na základe zákonom stanovenej ohlasovacej povinnosti vyplývajúcej z § 17 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „AML zákon“) od povinných osôb definovaných v AML zákone, najmä bánk, ostatných finančných inštitúcií a nefinančných inštitúcií.

V priebehu roka 2019 prijala FSJ od povinných osôb spolu 2576 hlásení o NOO v celkovej hodnote 1.413.291.467,- EUR, čo je o 67 hlásení viac ako v roku 2018.

V grafickom znázornení, graf č. 1, vidíme, že prijaté hlásenia o NOO možno podľa typu povinnej osoby rozdeliť do troch základných skupín:

- hlásenia o NOO prijaté od bánk pôsobiacich na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), vrátane Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“), v celkovom počte 2460,
- hlásenia o NOO prijaté od ostatných finančných inštitúcií, ktoré nie sú bankou, v celkovom počte 91,
- hlásenia o NOO prijaté od nefinančných inštitúcií v celkovom počte 25.

Graf č. 1: Celkový počet prijatých hlásení o NOO v roku 2019

Zdroj: štatistické údaje FSJ

V percentuálnom vyjadrení to znamená, že až 95,5 % z celkového počtu zaslaných hlásení o NOO bolo z bankových inštitúcií, zanedbateľné množstvo z ostatných finančných inštitúcií (3,53 %) a z nefinančných inštitúcií necelé jedno percento (0,97 %).

Podrobnejší prehľad počtu zaslaných hlásení o NOO od bankového sektora, aj s vývojom od roku 2017, je možné vidieť v tabuľke č.1. Počty hlásení o NOO zaslané v roku 2019, rozčlenené podľa jednotlivých typov povinných osôb, je možné vidieť v tabuľkách č. 2 a č. 3.

Tabuľka č. 1: Počet prijatých hlásení o NOO v rokoch 2017 - 2019 od bánk

Banky pôsobiace na území Slovenska			
Povinná osoba	Počet hlásení o NOO		
	2017	2018	2019
NBS	59	53	70
Komerčné banky pôsobiace na území Slovenska	2496	2280	2390
Spolu	2555	2333	2460

Zdroj: štatistické údaje FSJ

Tabuľka č. 2: Počet prijatých hlásení o NOO v roku 2019 od ďalších finančných inštitúcií

Ďalšie finančné inštitúcie	
Povinná osoba	Počet hlásení o NOO
Centrálny depozitár cenných papierov	5
Poisťovňa, zaistovňa	17
Obchodník s cennými papiermi	1
Doplňková dôchodková spoločnosť	1
Dôchodková správcovská spoločnosť	1
Obchod s pohľadávkami	1
Platobná inštitúcia, agent platobných služieb a inštitúcia elektronických peňazí	27
Správcovská spoločnosť a depozitár	5
Finančný prenájom - leasing	20
Zmenáreň a i.	13
Spolu	91

Zdroj: štatistické údaje FSJ

Tabuľka č. 3: Počet prijatých hlásení o NOO v roku 2019 od nefinančných inštitúcií

Nefinančné inštitúcie	
Povinná osoba	Počet hlásení o NOO
Advokát alebo notár	4
Audítor, účtovník, daňový poradca	1
Organizačný a ekonomický poradca	3
Poštový podnik	1
Prevádzkovateľ hazardnej hry	14
Správca konkurznej podstaty	2
Spolu	25

Zdroj: štatistické údaje FSJ

Po prijatí hlásenia o NOO vykonávajú príslušníci FSJ cieľnú analýzu získanej informácie za využitia doplňujúcich informácií dokumentujúcich finančný tok, ako aj využitím všetkých dostupných informačných zdrojov a databáz sprístupnených FSJ, za účelom boja proti ML/FT. Na základe takto vytvorených ucelených informácií k ohlásenej NOO zvolí FSJ vhodný postup v zmysle § 26 ods. 2 a ods. 3 ako aj § 28 AML zákona. Výber vhodného postupu pri využití získanej informácie z hlásenia o NOO závisí od závažnosti zistení a skutkových okolností v jednotlivých prípadoch.

Na základe výsledkov analýzy prijatých hlásení o NOO po zohľadnení pôsobnosti subjektov oprávnených na prijímanie informácií od FSJ, poskytla FSJ v roku 2019 informácie najmä :

- orgánom činným v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) 219 informácií,
- národnej kriminálnej agentúre Prezídia Policajného zboru (ďalej len „NAKA P PZ“) 485 informácií, z toho 61 informácií protiteroristickej centrále NAKA P PZ,
- krajským riaditeľstvám a okresným riaditeľstvám Policajného zboru (ďalej len „PZ“) 397 informácií,
- Finančnému riaditeľstvu SR (ďalej len „FR SR“) 829 informácií,
- partnerským zahraničným spravodajským jednotkám (ďalej len „FIU“) 453 informácií,

Pre ďalšie využitie FSJ bolo vložených do Komplexného informačného systému FSJ (ďalej len „KIS“) 502 informácií.

Jedným z účinných nástrojov v boji proti páchaniu trestnej činnosti je inštitút zdržania NOO podľa § 16 AML zákona. Tento významný právny úkon vykonaný povinnou osobou je využívaný hlavne v prípadoch, ak hrozí nebezpečenstvo, že vykonaním NOO môže byť

zmarené, alebo podstatne sťažené zaistenie príjmu z trestnej činnosti, alebo prostriedkov určených na financovanie terorizmu.

Tabuľka č. 4: Štatistický prehľad zdržaných NOO v roku 2019

Celkový počet zdržaných NOO	65
Zdržanie NOO povinnou osobou	62
Zdržanie NOO na žiadosť FSJ	3
- z toho Zdržanie NOO na žiadosť zahraničnej FIU	(1)
Odstúpenie zdržanej NOO vecne a miestne príslušnému OČTK	43
Celková hodnota finančných prostriedkov zdržaných NOO	7.766.749,75 EUR

Zdroj: štatistické údaje FSJ

Ďalším spôsobom boja proti ML/FT je odmietnutie uzavretia obchodného vzťahu, ukončenie obchodného vzťahu alebo odmietnutie vykonania obchodu podľa § 15 AML zákona zo strany povinnej osoby. Tieto preventívne opatrenia predstavujú spôsob, ako zabrániť nakladaniu s finančnými prostriedkami získanými z trestnej činnosti, ktoré môžu byť určené aj na účely financovania terorizmu. Uvedené ustanovenie AML zákona bolo v roku 2019 využité zo strany povinnej osoby v 383 prípadoch, s hodnotou obchodov v celkovej sume 113.890.166,- EUR.

V súvislosti s 219 informáciami odstúpenými OČTK, FSJ v roku 2019 eviduje 18 príkazov (k 15 hláseniam NOO) vydaných príslušnou prokuratúrou na zaistenie finančných prostriedkov na účte, v celkovej hodnote 3.033.259,54 EUR.

Podľa AML zákona FSJ informuje povinnú osobu o účinnosti hlásenia o NOO a o jednotlivých postupoch, ktoré nadväzujú na prijatie tohto hlásenia. Za týmto účelom požaduje FSJ od OČTK informácie, tzv. spätné väzby o výsledkoch preverovania zaslaných informácií a o ďalších postupoch, ktoré boli v danej veci vykonané. Nakoľko získavanie spätných väzieb je dynamický proces, je potrebné tieto informácie neustále aktualizovať až po konečné rozhodnutie vo veci. Tabuľka č. 5 poskytuje prehľad o postupoch OČTK s aktualizovanými údajmi za roky 2018 a 2017 (pôvodné hodnoty zverejnené vo výročných správach sú uvedené v zátvorkách).

Tabuľka č. 5: Postup OČTK po odstúpení informácií v zmysle § 26 ods. 2 písm. b) AML zákona

Postup OČTK po odstúpení informácie z FSJ	Počet hlásení NOO (2019)	Počet hlásení NOO (2018)	Počet hlásení NOO (2017)
Začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku - vo všetkých prípadoch	23	52 (47)	81 (78)
Začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku - za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233, § 234 Trestného zákona	13	34 (33)	53 (52)
Začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku - za iný trestný čin	10	18 (14)	28 (26)
Vznesenie obvinenia podľa § 206 Trestného poriadku za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233, § 234 Trestného zákona	0	1	3
Vznesenie obvinenia podľa § 206 Trestného poriadku - za ostatné trestné činy	2	6	4
Zastavenie trestného stíhania podľa § 215 Trestného poriadku	0	0	1
Odmietnutie začatia trestného stíhania podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku	14	11	21 (20)
Zaistenie peňažných prostriedkov podľa § 95 Trestného poriadku	15	22	20

Zdroj: štatistické údaje FSJ

Zo štatistických podkladov poskytnutých Ministerstvom spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“) evidujeme celkovo v roku 2019 v SR 8 vecí odsúdení za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 Trestného zákona (ďalej len „TZ“), pri počte 9 odsúdených osôb za tento trestný čin, a žiadne odsúdenia v prípade právnických osôb.

Za trestný čin financovanie terorizmu podľa § 419c TZ nebola odsúdená žiadna fyzická ani právnická osoba.

V súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich z Colného zákona týkajúcich sa preverovania ohlasovacej povinnosti pri preprave peňažných prostriedkov v hotovosti a oznámení o porušení colných predpisov prijala FSJ v roku 2019 od Colného riaditeľstva SR spolu 264 ohlásení o preprave peňažných prostriedkov v hotovosti (ďalej len „ohlásenie“) v celkovej výške 19.625.290,- EUR, z ktorých čiastka 239.407,- EUR predstavovala sumu na výstupe z územia SR (8x). Medzi meny, ktoré boli na územie SR privezené, patrili CZK (1x), EUR (176x), GBP

(1x), TMT (1x) a USD (29x), na výstupe USD (1x), CZK (1x), EUR (6x). Povinnými osobami boli vo väčšine prípadov občania Ukrajiny (198). Z prijatého počtu ohlásení bola v 19 prípadoch udelená bloková pokuta za nesplnenie si ohlasovacej povinnosti v celkovej výške 1.350,- EUR, pričom neohlásená hotovosť bola vo výške 266.916,- EUR (17 prípadov z Colného úradu Bratislava, pobočka colného úradu Bratislava Letisko M. R. Štefánika a 2 prípady z Colného úradu Michalovce, pobočka colného úradu Vyšné Nemecké). V sedemdesiatich prípadoch bola preprava peňažných prostriedkov realizovaná leteckou dopravou, v ďalších prípadoch bola použitá pozemná hranica EÚ medzi SR a Ukrajinou.

Najčastejším uvádzaným účelom použitia prepravovanej peňažnej hotovosti z celkového počtu uvedených ohlásení bola kúpa osobného alebo nákladného motorového vozidla (68), vklad na bankový účet (57) a nákup nehnuteľností /bytu alebo rodinného domu (18).

Informácie z prijatých ohlásení boli po vykonanom preverení v dostupných informačných systémoch PZ a v otvorených zdrojoch uložené do KIS pre ďalšie využitie (211), v 55 prípadoch bola odstúpená spontánna informácia na ďalšie využitie príslušným FIU (FIU Ukrajina – 39, FIU Rusko – 6, FIU Česko – 5, FIU Maďarsko – 4, FIU Moldavsko – 1), v 6 prípadoch boli informácie poskytnuté FR SR.

Trendy v NOO

V priebehu roka 2019 FSJ zaznamenala výrazný nárast hlásení o NOO v súvislosti s realitami. Táto skutočnosť bola spôsobená neklesajúcim záujmom obyvateľstva o kúpu nehnuteľností súvisiacim s veľkou dostupnosťou nízko úrokových hypotekárnych úverov, ktoré však mali vplyv na rast cien nehnuteľností. K výraznému poklesu naopak došlo v prípadoch ML/FT a ich naviazaniu na predikatívnu trestnú činnosť pri tzv. CEO podvodoch ako aj pri phishingu. Tento fakt bol spôsobený obozretnosťou klientov bánk zabezpečenou zvýšenou osvetou samotných bánk ako aj represívnych zložiek jednotlivých štátov voči páchaniu takejto trestnej činnosti, nakoľko išlo o páchanie trestnej činnosti s medzinárodným prvkom. Výrazný nárast prípadov však bol zaznamenaný pri transakciách súvisiacich s podvodmi, tzv. „romance scam“. Uvedené typy prípadov bezprostredne nesúvisia s problematikou ML/FT, avšak z dôvodu zabráňovania a predchádzania páchaniu takejto trestnej činnosti ako aj odhaľovania jej páchatel'ov, FSJ zistené prípady poskytovala OČTK.

Trend „Romantici“

V prípadoch tzv. „romance scam“ išlo o podvody, ktorých cieľom bolo vylákание finančnej hotovosti za použitia citového naliehania. Páchatelia sa na poškodené osoby nakontaktovali prostredníctvom e-mailu, sociálnych sietí resp. stránok ponúkajúcich online zoznámenie, kde prejavili záujem o nadviazanie romantického vzťahu, prípadne popisovali svoju zlú finančnú situáciu (rôzne zdravotné problémy spojené s potrebou drahejšieho liečby a pod.). Osoby takto kontaktované vo virtuálnom prostredí, boli po získaní priazne emocionálne vydierané, pričom išlo vo viacerých prípadoch o osoby žijúce osamelo, resp. bez životného partnera. Následne dochádzalo k realizácii prevodov do zahraničia (niekedy aj v tisícoch

EUR) často bez overenia si skutočnej identity osoby, ktorej boli ochotné finančné prostriedky poslať. Napriek skutočnosti, že príjemcom platieb v zahraničí bola iná osoba ako osoba, ktorú uviedol zadávateľ prevodu v banke a na túto skutočnosť bol pracovníkom banky upozornený, osoba (klient banky) i naďalej trvala na realizácii prevodu. Vo viacerých prípadoch si poškodená osoba zobrala úver, resp. si požičala finančné prostriedky, aby mohla tieto zaslať ako výpomoc známemu, prípadne priateľovi. Priateľstvo však prestalo fungovať, keď poškodená osoba nechcela poslať ďalšie peniaze, alebo chcela uskutočniť osobné stretnutie. Finančné prostriedky boli takto zasielané najmä na účty vedené v Taliansku a v Turecku. V uvedených prípadoch išlo o problematiku, ktorá začala značne narastať v celoeurópskom priestore a na túto skutočnosť boli jednotlivé členské štáty upozorňované aj zo strany Európolu.

Pretrvávajúcim obsahom hlásení o NOO aj v roku 2019 zostali finančné transakcie podnikateľských subjektov s nejasným, resp. pochybným ekonomickým opodstatnením. Osobitnou kategóriou takýchto transakcií boli finančné transakcie zahraničných podnikateľských subjektov na svojich účtoch zriadených v pohraničí SR a finančné transakcie vykonané na účtoch zriadených na Slovensku súvisiace s občanmi Talianska, pričom v oboch prípadoch bol zaznamenaný výrazný nárast takýchto hlásení o NOO. Na základe spôsobu vykonaných finančných transakcií možno s vysokou pravdepodobnosťou predpokladať, že takto vykonané obchodné transakcie mali súvis s páchaním latentnej daňovej trestnej činnosti. Pri analýze takýchto hlásení o NOO sa FSJ stretávala so zložitými schémami finančných transakcií, do ktorých bolo zapojených množstvo podnikateľských subjektov s medzinárodným prvkom.

Trend „ Pohraničie“

Početné prípady súvisiace s pohraničím SR mali nasledovné spoločné ukazovatele :

- zriaďovanie účtov v pohraničných mestách SR,
- zriadenie osobných účtov v SR osobami susedného štátu,
- zriadenie podnikateľských účtov v SR osobami susedného štátu pre právnické subjekty zaregistrované v susednom štáte,
- zriadenie podnikateľských účtov v SR osobami susedného štátu pre právnické subjekty zaregistrované v SR.

Pri zriaďovaní účtov v SR žiadatelia o zriadenie účtu ako dôvod najčastejšie uvádzali výhodnejšiu možnosť platieb v eurách s obchodnými partnermi zo SR a v neposlednom rade aj nižšie poplatky za takéto platby. Takto založené účty boli následne využívané na transakcie, ktoré nevykazovali znaky bežného správania sa reálneho podnikateľského subjektu.

Išlo o tieto bankové prevody:

- účty subjektov kreditované vysokými hotovostnými vkladmi prevažne v cudzej mene, ktoré boli vzápätí prevádzané na účty subjektov do susedného štátu (vkladatelia hotovostných finančných prostriedkov na účty pri vkladoch uvádzali, že ide o ich príjmy

z podnikateľskej činnosti na území susedného štátu a následné úhrady pohľadávok voči svojim dodávateľom),

- opakujúce sa transakcie finančných prostriedkov reťazového charakteru zo susedného štátu a prevody naspäť do susedného štátu medzi rovnakými subjektmi zapojenými do transakčných schém.

Prevody so slovenskými subjektami (v ktorých nebol štatutárny zástupca zo susedného štátu) boli v minimálnom množstve prípadov. Išlo v drvivej väčšine o transakcie tzv. „nulovania účtu“ (prietokový účet), kedy na účtoch neboli zistené akékoľvek transakcie vyskytujúce sa pri bežnej podnikateľskej činnosti (platby za prenájom, resp. energie, parkovné, úhrady za telekomunikačné služby, mzdy zamestnancov, odvody a pod.).

Na základe uvedených zistení je možné predpokladať, že subjekty (zahraničné príp. slovenské) s účtami zriadenými v SR, zapojené do transakčných schém, boli s vysokou pravdepodobnosťou využívané pri daňovej optimalizácii, prípadne pri karuselových podvodoch na DPH a s tým súvisiacej následnej legalizácii príjmov z trestnej činnosti uskutočňovanej v zahraničí. V tejto súvislosti FSJ na zabránenie páchania uvedenej trestnej činnosti informovala zahraničnú FIU v 124 prípadoch, pričom objem zrealizovaných finančných operácií v týchto prípadoch bol viac ako 127 mil. EUR.

Trend „Italiano“

Policajti FSJ v roku 2019 rovnako zaznamenali zvýšený počet vykonaných finančných transakcií a s tým súvisiacich obchodov, v ktorých vystupovali talianske subjekty (fyzické osoby s trvalým pobytom na území Talianska, resp. právnické osoby – talianske spoločnosti).

Vykonanou analýzou hlásení o NOO v súvislosti s talianskymi subjektmi boli FSJ zistené nasledovné spoločné ukazovatele :

1. Taliansky štátny občan si založil v slovenskej banke osobný účet, ktorý bol obratom kreditovaný platbami z Talianska od rôznych subjektov (fyzické ako aj právnické osoby). Takto prevedené finančné prostriedky boli následne vyberané v hotovosti za využitia platobných kariet prostredníctvom bankomatov umiestnených v Taliansku.
2. Štatutárni zástupcovia talianskych spoločností (štátni občania Talianska) si zakladali z dôvodu podnikateľskej činnosti pre tieto spoločnosti účty v slovenských bankách. Ako dôvod pri zriadení účtu v slovenskej banke uvádzali presunutie svojich obchodných aktivít na Slovensko. Na tieto účty následne prichádzali platby z rôznych účtov talianskych spoločností, ktoré boli obratom postupne vyberané v hotovosti za využitia platobných kariet prostredníctvom bankomatov v Taliansku, alebo v menšej miere aj na Slovensku.
3. Občania Talianska odkúpili zväčša novozaložené ready - made slovenské spoločnosti so sídlom najmä na tzv. virtuálnych sídlach. Následne už ako majitelia predmetných spoločností zapísaných do Obchodného registra SR si zakladali podnikateľské účty

v slovenských bankách, kde predstierali záujem o výkon podnikateľskej činnosti na území SR, resp. podnikanie so slovenskými podnikateľskými subjektmi. Po založení účtov pokračoval na účtoch modus operandi z bodu č. 2.

Významnou spoločnou črtou v prípadoch uvedených pod bodom 2 a 3 bola skutočnosť, že na novozaložených podnikateľských účtoch takýchto subjektov nebola zaznamenaná reálna podnikateľská činnosť (výplata miezd, platby za odvody, platby za energie, prenájom a pod., bežné transakcie súvisiace s reálnym podnikaním) a veľký objem transakcií hneď po založení účtu pre subjekt.

Pri analýze vykonaných finančných transakcií bolo zistené podozrenie, že môže ísť o účelové transfery finančných prostriedkov bez reálneho plnenia. Výška kreditných zahraničných platieb sa približne rovnala výške postupných hotovostných výberov, prípadne v niektorých prípadoch prevodov na iné účty späť do Talianska a takto dochádzalo k tzv. nulovaniu predmetných účtov. Celkový počet takýchto prípadov bol 56, pričom objem transakcií, ktoré boli takto detekované FSJ predstavoval viac ako 33 mil. EUR.

Účelom realizovania veľkého nárastu vyššie uvedených podozrivých finančných transakcií v spojitosti s talianskymi subjektmi je pravdepodobne predstieranie obchodov a podnikateľskej činnosti so slovenskými podnikateľskými subjektmi pre talianske daňové orgány a prípadnú následnú daňovú optimalizáciu príjmu z podnikateľskej činnosti. Zvýšený nárast takýchto prípadov signalizuje, že uvedené prípady môžu súvisieť s páchaním organizovanej daňovej trestnej činnosti na medzinárodnej úrovni s vyšším stupňom sofistikovanosti a súčasne vykonaním transakcií mohlo dochádzať k legalizácii príjmov z páchania trestnej činnosti v Taliansku.

Takto získané informácie od povinných osôb boli z FSJ po analyzovaní a následnom spracovaní odstúpené partnerskej FIU v Taliansku k ďalšiemu prevereniu a využitiu informácie, pričom vo viacerých prípadoch bolo šetrením talianskej strany zistené, že osoby a subjekty boli skutočne súčasťou obchodov zapojených do páchania daňovej trestnej činnosti.

Trend „Pôžičky“

Osobitnou kategóriou novozaznamenaného trendu obsahu hlásení boli hlásenia súvisiace s transakciami, ktoré boli následne označované ako poskytovanie tzv. pôžičiek. V tejto súvislosti boli zaznamenané viaceré prípady, ktoré vykazovali znaky trestného činu, predbežne právne kvalifikované ako legalizácia príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 TZ. V uvedených prípadoch boli zneužívané osobné účty občanov, ktorí mali nízky príjem, vo viacerých prípadoch boli zapísaní v Centrálnom registri dlžníkov SR, pričom však zároveň potrebovali v istom okamihu rýchlu pôžičku. Takáto skupina osôb si najčastejšie hľadala možnosť získania rýchlej pôžičky na internete, pričom tieto osoby reagovali na akúkoľvek ponuku pôžičky. Prostredníctvom e-mailu si požiadali o pôžičku cez rôzne webové stránky subjektov, ktoré poskytujú takéto pôžičky. Na základe ich žiadostí o pôžičku boli následne takéto osoby vo viacerých prípadoch oslovené s ponukou získania výhodnej pôžičky, ktorá však bola podmienená zriadením si osobného účtu v komerčnej banke. Následne, ak

osoba s takouto ponukou súhlasila a zrealizovala si zriadenie osobného účtu, boli tieto osoby vyzvané, aby v e-maile zaslali číslo účtu a prístupové práva do ich internet bankingu (čiže už nebolo potrebné poslať poštou platobné karty, ako to bolo v predchádzajúcom období roka 2018). Následne dochádzalo k zmene prístupových práv k internet bankingu a na takéto účty začali prichádzať rôzne, najčastejšie zahraničné platby v rôznych sumách, alebo boli realizované hotovostné vklady na účet a následne prevody na iné zahraničné účty. Časť takto prevádzaných finančných prostriedkov mala byť práve požadovaná pôžička pre žiadateľa, t.j. majiteľa účtu. V prípade otázok pracovníkov bánk k účelu transakcií na účte, bola majiteľmi účtu predkladaná úverová dohoda vytvorená v zahraničí, ktorú osoby sprostredkujúce takúto pôžičku na vyžiadanie zaslali. Prihlásenia do internet bankingu v takýchto prípadoch bolo najčastejšie realizované z USA a Beninu. V daných prípadoch je vysoké riziko, že takéto účty boli zneužívané na legalizáciu príjmov z trestnej činnosti, nakoľko skutoční majitelia účtov nemali žiadnu vedomosť o objemoch transakcií realizovaných na ich účtoch.

V roku 2019 bol zaznamenaný výrazne nižší podiel hlásení o NOO súvisiacich s prevádzkovaním hazardných hier. Uvedený stav vyplynul z nadväznosti na uskutočnené pracovné stretnutia „zástupcov prevádzkovateľov hazardných hier“ v SR s FSJ za účelom skvalitnenia činnosti prevádzkovateľov hazardných hier v problematike posudzovania rizikovosti vykonaných obchodných transakcií z pohľadu ML/FT.

PRÍPADY Z PRAXE

Dražiteľ

V priebehu roka 2019 prijala FSJ viacero hlásení od rôznych povinných osôb, z ktorých obsahu vyplynulo podozrenie z páchania pokračujúceho trestného činu podvodu, ktorého modus operandi bol vo všetkých prípadoch totožný. Spočíval v tom, že páchatel', resp. podľa spôsobu prevedenia a okolností páchania trestnej činnosti pravdepodobne organizovaná skupina páchatel'ov na území celej SR (najmä okresy Prievidza, Bánovce nad Bebravou, Banská Bystrica, Prešov, Poprad, Bratislava) zabezpečovali vhodné nastrčené osoby so slabším sociálnym postavením (vo väčšine prípadov osoby bez domova) ako tzv. „biele kone“, ktoré si zakladali osobné bankové účty v rôznych bankách na Slovensku. Následne boli tieto účty využívané na umiestňovanie podvodne vylákaných finančných prostriedkov. Páchatelia (organizovaná skupina páchatel'ov) trestnej činnosti inzerovali rôzne ponuky prostredníctvom internetových bazárových domén. Išlo hlavne o inzerovanie výhodne predávaných nehnuteľností, ktoré uskutočňovali zneužitím obchodného názvu istej dražobnej spoločnosti, pričom táto spoločnosť mala v týchto inzerátoch vystupovať ako predávajúci. Po prejavení záujmu poškodených o vyhladanú nehnuteľnosť boli títo kontaktovaní prostredníctvom údajného zamestnanca dražobnej spoločnosti a boli inštruovaní na zaplatenie dražobnej zálohy na vopred určený účet (založený nastrčenou osobou). Po zaplatení zálohy/časti kúpnej ceny páchatelia prestali s poškodenými komunikovať, predaj vecí sa neuskutočnil a peniaze im nevrátili. Uvedeným spôsobom bolo FSJ zistených 12 poškodených (v jednom prípade je poškodený aj z Českej republiky), pričom celková výška škody, ktorá bola zadokumentovaná,

je 67.576,- EUR. Vo väčšine prípadov, napriek tomu, že FSJ obratom spracovala a odstúpila predmetné informácie na príslušné OČTK (ktoré upovedomovala aj o skutočnosti, že obdobné prípady sa riešia aj na ďalších útvaroch PZ v SR), takmer žiadne z podvodne vylákaných finančných prostriedkov neboli OČTK zaistené, nakoľko páchatelia ich hneď po ich pripísaní na účty tzv. bielych koní prostredníctvom týchto osôb vyberali v hotovosti z bankomatov, alebo v pobočkách jednotlivých bánk. Dôvodom nezrealizovania zaistenia finančných prostriedkov na účtoch bola skutočnosť, že poškodení reklamovali podozrenie na to, že sa stali obeťou podvodu v banke až v čase, kedy boli finančné prostriedky z účtov nastrčených osôb už dávno vybrané.

Afrika – zneužitie osobného účtu

FSJ prijala od banky hlásenie o NOO, o pripisovaní finančných prostriedkov zo zahraničia od rôznych príkazcov v nižších sumách, v súvislosti s osobným účtom občana SR. Na základe uvedeného, požiadala banka majiteľa účtu o vysvetlenie pôvodu prijatých zahraničných platieb na jeho účet z krajín EÚ, nakoľko pri zriaďovaní účtu klient deklaroval využívať účet len na príjem mzdy.

Majiteľ účtu k platbám uviedol, že potreboval pôžičku finančných prostriedkov a tak sa na internete nakontaktoval na neznámy subjekt, ktorý sľuboval poskytovanie pôžičiek. Uviedol, že prijaté finančné prostriedky sú pôžičkou. Zároveň menovaný priznal, že neznámej osobe z Afriky, ktorá mu mala pôžičku poskytnúť, dal prístupy k elektronickému bankovníctvu, aj s číslom účtu, z dôvodu, že inak mu finančné prostriedky nebudú zaslané. Na svojom účte majiteľ nezrealizoval žiadnu transakciu a všetky obraty na účte boli realizované treťou osobou. Na základe týchto informácií banka osobný účet majiteľovi zablokovala.

V priebehu mesiaca od založenia vyššie uvedeného účtu, bolo na tento účet pripísaných spolu 27 kreditných platieb v celkovej sume 12.342,- EUR. Debetné transakcie boli realizované na jeden účet vedený v Slovinsku, v celkovej sume 4.403,- EUR a ďalšie v prospech rôznych bankových účtov vedených v štátoch EÚ – prevažne v Bulharsku a v Nemecku.

Všetky transakcie boli realizované na základe zadaného príkazu na prevod finančných prostriedkov prostredníctvom internet bankingu z IP adries v Benine a USA. Banka na žiadnu z došlých pripísaných platieb na účte majiteľa nevidovala reklamáciu od príkazcu platby a ani žiadosť o vrátenie platby. Banka vo svojom systéme zaznamenala aj ďalšie osoby, ktoré na svoje účty prijímali platby od rôznych subjektov. Prostriedky boli následne taktiež prevádzané prostredníctvom internet bankingu z IP adries v africkej krajine Benin a v USA a žiadna z prijatých platieb nebola reklamovaná.

FSJ spracovala ucelenú informáciu, ktorú odstúpila príslušnému útvaru PZ pre podozrenie z legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 TZ a zároveň kontaktovala partnerské FIU.

PROGNÓZA LEGALIZÁCIE PRIJÍMOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIA TERORIZMU

Na základe analýzy získaných informácií a aktuálnych udalostí v SR, možno predpokladať nasledovné aktivity a vývoj trendov v oblasti ML/FT, ktoré by mali generovať príjem najmä:

- z daňovej trestnej činnosti s využitím a zapájaním schránkových a fiktívnych spoločností do zložitých transakčných a obchodných schém, s nasadením nových foriem daňovej trestnej činnosti a daňovej optimalizácie, karuselových podvodov, ako i využívanie daňových rajov a offshore spoločností,
- zneužívanie obchodných aktivít spoločností, kde subjekt nemá žiadnu alebo bezvýznamnú väzbu na SR, zneužívanie najmä podnikateľských bankových účtov nerezidentmi na tranzit finančných prostriedkov cez SR pochádzajúcich z protiprávnej činnosti v zahraničí (predpoklad zneužívania takýchto účtov v transakčných schémach za prípadného využívania hotovostných operácií),
- z páchania ekonomickej a majetkovej trestnej činnosti formou tzv. CEO podvodov (odkláňanie platieb), internetových podvodov, podvodov s platobnými kartami a ich prieniku a presunu do oblasti „cybercrime“,
- podvody zneužívajúce metódy sociálneho inžinierstva, zneužitie dôvery a vylákание finančných prostriedkov na základe predstieraného záujmu o nadviazanie vzťahu, „vyplatenia výhry“ vo vysokom objeme a pod.,
- zneužívanie nákupu kryptomeny, elektronických peňaženiek a elektronických platobných brán,
- využívanie najmä online hráčskych kont, s cieľom vytvorenia legálneho právneho titulu na preukázanie pôvodu finančných prostriedkov.

Predpokladaný vývoj

Na základe doterajších skúseností a zaznamenaných trendov v oblasti ML/FT možno predpovedať, že v nastávajúcom období bude vývoj situácie v tejto oblasti do značnej miery ovplyvnený vývojom situácie vo svete. Je predpoklad, že počet prípadov tzv. CEO podvodov prípadne phishingu a pod., bude mať klesajúcu tendenciu. Výrazný nárast možno predpovedať pri internetových podvodoch, z dôvodu nárastu záujmu obyvateľstva o internetový spôsob nákupu tovaru, k čomu prispieva aj súčasná situácia šírenia koronavírusu vo svete. Na elimináciu páchania takejto trestnej činnosti je nutné opätovne zvyšovať povedomie občanov osvetou zo strany poskytovateľov platobných služieb, ako aj štátnych orgánov. Nárast predpokladáme aj v oblasti hotovostných výberov z účtov fyzických osôb a právnických osôb, ako aj transakcie medzi podnikateľskými subjektami vo vyšších objemoch.

NÁRODNÉ HODNOTENIE RIZIKA

Z činnosti vykonávanej FSJ v roku 2019, ktorú nie je možné kvantifikovať, avšak nemožno ju opomenúť, je finalizácia procesu Národného hodnotenia rizika legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu (ďalej len „NHR“), ktorého výsledkom bolo spracovanie nelegislatívneho materiálu, ktorý bol predložený na rokovanie vlády SR. Vláda SR uznesením č. 207 zo dňa 7. mája 2019 schválila Akčný plán boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu rozširovania zbraní hromadného ničenia na roky 2019–2022 (ďalej len „Akčný plán“) a vzala na vedomie záverečnú správu a Strategické princípy boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu rozširovania zbraní hromadného ničenia na obdobie rokov 2019 – 2024.

Akčný plán predstavuje kľúčový nástroj procesu hodnotenia rizík na národnej úrovni a obsahuje konkrétne úlohy a zodpovednosť pre národné kompetentné authority na zmiernenie zraniteľností a nedostatkov v problematike boja proti ML/FT v SR.

MONEYVAL

Počas celého roka 2019 SR prechádzala 5. kolom hodnotenia Výborom expertov Rady Európy pre hodnotenie opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu Moneyval (ďalej len „Moneyval“). Moneyval je regionálnym orgánom Finančnej akčnej skupiny (ďalej len „FATF“). FATF je nezávislý medzivládny orgán, ktorý vyvinul systém odporúčaní za účelom ochrany svetového finančného systému pred ML/FT.

Pre ozrejmienie pojmu uvádzame, že hodnotenie Moneyval predstavuje komplexné hodnotenie, zahŕňajúce posúdenie legislatívnych, inštitucionálnych a organizačných opatrení. Zároveň identifikuje nedostatky týchto opatrení a následne hodnotenej krajine, vo forme odporúčaní, poskytuje návod, ako tieto nedostatky odstrániť.

Posudzovanie SR je realizované v dvoch komplementárnych rovinách:

- a) hodnotenie technického súladu slovenského právneho poriadku s medzinárodnými štandardmi,
- b) hodnotenie efektívnosti národného systému boja proti ML/FT.

Jednou z fáz hodnotenia Moneyval je vypracovanie dvoch dotazníkov. Dotazník na hodnotenie technického súladu obsahuje špecifické požiadavky pre každé zo štyridsiaticich odporúčaní FATF, pričom krajina je povinná dostatočným spôsobom preukázať ich implementáciu. Dotazník na hodnotenie efektívnosti je zameraný na poskytnutie informácií, prostredníctvom ktorých SR preukáže efektívnosť fungovania národného systému boja proti ML/FT.

Po odovzdaní dotazníkov sa SR pripravovala na dvojtýždňovú hodnotiacu návštevu, pričom FSJ zabezpečovala náročnú koordináciu pri personálnom, finančnom a materiálnom – technickom zabezpečení samotnej hodnotiacej návštevy. Cieľom hodnotiacej návštevy bolo formou riadenej diskusie a dialógu zodpovedať všetky otázky členov hodnotiaceho tímu. Samotná hodnotiacia návšteva prebiehala v priestoroch poskytnutých NBS.

V súčasnosti prebieha intenzívna komunikácia s hodnotiteľmi pri pripomienkovaní znenia správy, ktorá má byť schválená na 60. plenárnom zasadnutí Moneyval v júli 2020.

FINANCOVANIE TERORIZMU

V roku 2019 sa FSJ zaoberala aj problematikou financovania terorizmu, s ktorou súvisí zároveň problematika financovania „proliferácie“ – financovanie rozširovania zbraní hromadného ničenia. Terorizmus je pretrvávajúcou hrozbou pre celú spoločnosť. Jeho podstatou je šírenie strachu a násilia na dosiahnutie cieľov pôvodcov. S terorizmom súvisí potreba jeho financovania, a to formou financovania potrieb jednotlivých teroristov, či celých skupín.

V tejto súvislosti je nevyhnuté, aby sa v boji proti terorizmu, ako aj financovaniu terorizmu postupovalo v súlade so zámerom na uskutočnenie spoločného cieľa, ktorým je ochrana spoločnosti pred trestnou činnosťou a ochrana stability a integrity finančného systému. Úspešnosť boja proti terorizmu je podmienená včasnou identifikáciou podozrivých aktivít. FSJ vyvíja zvýšené úsilie pri rozpoznávaní NOO, sledovaní, vyhodnocovaní a aktualizácii metód, foriem a relevantných indikátorov financovania terorizmu.

Prijaté ohlásenia o NOO s teroristickým podtónom od povinných osôb v roku 2019 sa po prvotnom preverení pracovníkmi FSJ nepotvrdili. Z preventívnych dôvodov boli ďalej odstúpené špecializovanému útvaru. Jednou z priorit činnosti FSJ do budúcnosti naďalej zostáva zdokonaľovať metódy detekovania finančných transakcií súvisiacich s financovaním terorizmu a financovaním proliferácie, pričom v tejto oblasti chápeme, že je potrebná spolupráca so spravodajskými službami a vzhľadom na rozmer problematiky aj spolupráca na medzinárodnej úrovni.

Proliferácia je definovaná ako:

- poskytovanie finančných služieb na účely prepravy a exportu nukleárných, chemických alebo biologických zbraní; prostriedkov dovozu (prepravy) a súvisiaceho materiálu,
- financovanie obchodu súvisiaceho s rozširovaním citlivého tovaru, ako aj poskytovanie finančnej podpory fyzických osôb alebo právnických osôb podieľajúcich sa na rozširovaní zbraní hromadného ničenia.

Šírenie zbraní hromadného ničenia v súčasnosti predstavuje jednu z najzávažnejších bezpečnostných hrozieb. Hlavným dôvodom je skutočnosť, že nukleárne, chemické a biologické zbrane patria k najničivejšej kategórii zbraní. Problematike proliferácie bude FSJ v budúcnosti venovať zvýšenú pozornosť v spolupráci so všetkými zainteresovanými zložkami, a to na vnútroštátnej i na medzinárodnej úrovni.

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Kvalitná, rýchla a efektívna medzinárodná spolupráca je nevyhnutná v boji proti ML/FT na národnej úrovni. Legislatíva SR umožňuje FSJ vymieňať si informácie o NOO, či už formou žiadostí a odpovedí na ne alebo spontánne. Medzinárodná spolupráca sa neobmedzuje len na konkrétne prípady výmeny informácií v preverovaných prípadoch, ale zahŕňa aj všeobecnú výmenu skúseností, najlepších postupov a účasť v medzinárodných pracovných skupinách a organizáciách.

Počty žiadostí o informácie zaslané do zahraničia a naopak zo zahraničia, ako aj počty prijatých a zaslaných spontánnych informácií, poskytuje tabuľka č. 6. V rámci posilnenia bilaterálnej spolupráce sa každoročne organizujú regionálne workshopy pre partnerské FIU Rakúska, Českej republiky, Maďarska, Poľska, Slovinska a SR, ktorých sa pravidelne zúčastňujú vybraní zástupcovia z FIU uvedených krajín. V roku 2019 sa dané stretnutie konalo v Slovinsku, pričom v roku 2020 bude organizovať toto stretnutie SR.

Zástupcovia FSJ sa v roku 2019 zúčastňovali na pravidelných rokovaníach Expertnej skupiny odborníkov na boj proti ML/FT (EGMLTF) v Bruseli, ako aj na rokovaníach FIU Platformy, čo je neformálne zoskupenie FIU členských krajín EÚ, ktoré bolo založené v roku 2006 Európskou komisiou. V súvislosti s vyššie spomenutým 5. kolom hodnotenia Moneyval, ktorému sa v súčasnosti podrobuje SR, sa zástupcovia FSJ zúčastnili na dvoch plenárnych zasadnutiach predmetného výboru v Štrasburgu. Zástupcovia FSJ sa v roku 2019 zúčastnili aj na plenárnom zasadnutí AP SUSTRANS.

Príkladom medzinárodnej spolupráce je prípad, keď v mesiaci október 2019 bola FSJ požiadaná zahraničnou FIU o identifikáciu slovenských bankomatových kariet, zaistených občanovi členského štátu EÚ, ktorý bol podozrivý z ekonomickej trestnej činnosti. Podľa informácií dostupných zahraničnej FIU existoval reálny predpoklad, že na bankových účtoch, ku ktorým boli uvedené karty vydané, sa nachádza príjem z trestnej činnosti. Následne boli prostredníctvom FSJ požiadané slovenské banky o zistenie bankových účtov, ku ktorým boli karty podozrivého vydané a zároveň boli požiadané o vykonanie zdržania akejkoľvek debetnej transakcie na identifikovaných bankových účtoch na 120 hodín. Na základe následnej žiadosti o medzinárodnú právnu pomoc a na základe uznaného príkazu na zaistenie majetku vydaného Okresnou prokuratúrou v Nitre, boli finančné prostriedky nachádzajúce sa na bankových účtoch, zaistené pre účely trestného konania vedeného v inom členskom štáte EÚ.

Tabuľka č. 6: Prehľad o medzinárodnej spolupráci FSJ v rokoch 2017 - 2019

Rok	Počet žiadostí zaslaných do zahraničia	Počet vybavených dožiadaní zo zahraničia	Počet informácií odstúpených do zahraničia*	Počet informácií o slovenských subjektoch prijatých zo zahraničia
2017	89	265	654	211
2018	85	240	555	420
2019	125	263	502	131

Zdroj: štatistické údaje FSJ

* „Počet informácií odstúpených zahraničným FIU zahŕňa celkový počet odstúpených informácií, nie len počet informácií získaných z hlásení o NOO (napr. doplňujúce informácie, informácie získané z vlastnej činnosti a pod).“

KONTROLNÁ ČINNOSŤ

Kontrolu plnenia a dodržiavania povinností vyplývajúcich povinným osobám z AML zákona zabezpečuje FSJ v zmysle ustanovenia § 26 a § 29 tohto zákona. Vo vzťahu k povinným osobám definovaných v AML zákone je FSJ zároveň správnym orgánom, ktorý pri ukladaní sankcií za zistené porušenia povinností vyplývajúcich z vyššie uvedeného zákona, postupuje podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok), resp. zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v prípadoch, ak bol spáchaný priestupok v súvislosti s porušením povinnosti zachovávať mlčanlivosť.

FSJ pri vykonávaní svojej kontrolnej činnosti v roku 2019 vychádzala predovšetkým z ročného plánu kontrol, pri spracovaní ktorého boli využité poznatky z konkrétneho vývoja v oblasti boja proti ML/FT, z výsledkov NHR, ako aj z poznatkov FSJ získaných z predchádzajúcich kontrol povinných osôb, z podnetov a informácií získaných od iných zložiek PZ a taktiež z poznatkov o rôznych pochybeniach a neplnení si niektorých zákonných povinností získaných pri spracovaní hlásení o NOO.

V priebehu roka 2019 FSJ vykonala celkom 12 kontrol, pričom pomer medzi subjektmi z finančného sektora a nefinančného sektora, ktoré podliehali kontrole, bol 1:1 (povinné osoby z finančného sektora 52 %, povinné osoby z nefinančného sektora 48 %).

V rámci správneho trestania, z celkového počtu 12 vykonaných kontrol, FSJ uložila pokuty v štyroch prípadoch v celkovej výške 36.300,- EUR. V dvoch prípadoch bola kontrola ukončená bez uloženia sankcie a v šiestich prípadoch nebola kontrola ukončená do konca roka 2019. Okrem týchto kontrol oddelenie kontroly povinných osôb dokončovalo 6 kontrol z roku 2018.

Kontrolnou činnosťou boli u povinných osôb zistené porušenia zákonných ustanovení, ktoré spočívali predovšetkým v nevypracovaní obligatórnych náležitostí programu vlastnej činnosti povinnej osoby v zákonom požadovanom rozsahu (§ 20 ods. 1 a 2 AML zákona), v nevykonaní základnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podľa § 10 AML zákona (nedostatočná identifikácia klienta a jej overenie v rozsahu § 7 a § 8 AML zákona, nezisťovanie účelu a plánovanej povahy obchodného vzťahu, ani to, či klient koná vo vlastnom mene, nezistenie konečného užívateľa výhod a pôvodu finančných prostriedkov v závislosti od rizika ML/FT), ďalej v nevykonaní zvýšenej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podľa § 12 AML zákona, v neposudzovaní obchodov v zmysle § 14 ods. 1 až 3 AML zákona, v neohlásení NOO FSJ, ako aj v neposkytnutí potrebnej súčinnosti a v nezdržaní sa konania, ktoré by mohlo mariť výkon kontroly podľa § 30 AML zákona.

V rámci spolupráce s povinnými osobami vydáva FSJ stanoviská, usmernenia a odpovede na kvalifikované žiadosti povinných osôb k jednotlivým aplikačným problémom vyplývajúcich z praxe, a to prevažne na základe žiadostí povinných osôb, profesionálnych

organizácií a združení povinných osôb. V roku 2019 bolo takouto formou vypracovaných spolu 22 stanovísk a odpovedí na kvalifikovanú žiadosť, ktoré sa týkali vo väčšine prípadov nejednoznačných definícií uvedených v AML zákone a nejasností ohľadom praktickej aplikácie jednotlivých povinností povinných osôb.

Tabuľka č. 7: Štatistické údaje o kontrolách povinných osôb rozdelených podľa predmetu činnosti vykonaných v roku 2019

Povinná osoba - činnosť	Počet kontrol
Zmenárenská činnosť	1
Poskytovanie pôžičiek	4
Finančný prenájom	2
Obchodovanie s pohľadávkami	1
Obchodník s drahými kovmi	1
Organizačný a ekonomický poradca	7
Agent platobných služieb	2
Účtovník	2
Obchodník s cennými papiermi	1
Organizovanie dobrovoľných dražieb	1
Finančný agent	1
Prevádzkovateľ hazardnej hry	1
Veriteľ	1
Banka	1

Zdroj: štatistické údaje FSJ

Tabuľka č. 8: Štatistické údaje o počte kontrol, počte uložených pokút, výške uložených pokút v rokoch 2017 až 2019

Rok	Počet kontrol	Spôsob ukončenia kontrol			Výška sankcií v EUR
		Bez sankcie	Sankcia	Nerozhodnuté	
2017	5	0	5	0	49.200
2018	10	3	7	0	39.500
2019	12	2	4	6	36.300

Zdroj: štatistické údaje FSJ

LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

FSJ v roku 2019 pripravila návrh novely AML zákona, ktorého hlavným cieľom bola transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica EÚ 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (ďalej len „V. AML Smernica“) a akceptácia odporúčaní Moneyval a odporúčaní FATF, v snahe účinne reagovať na neustály vývoj v oblasti boja proti ML/FT. Cieľom predloženého návrhu je vo všeobecnosti zlepšiť prístupnosť k registru konečných užívateľov výhod, posilniť a harmonizovať pravidlá zvýšenej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, prijať prísnejšie opatrenia na zníženie rizík ML/FT spojených s anonymnými predplatenými nástrojmi, monitorovať NOO vykonávané prostredníctvom virtuálnej kryptomeny, rozšíriť okruh politicky exponovaných osôb a sprecizovať postup FSJ pri výmene informácií s príslušnými orgánmi členských štátov potrebných pri predchádzaní a odhaľovaní ML/FT. Transpozíciou článku 32a V. AML Smernice sa v zákone č. 483/2001 Z. z. Zákon o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravili podmienky pre poskytovanie informácií FSJ o platobných účtoch identifikovaných číslom IBAN alebo iných bankových účtoch vedených bankou, pobočkou zahraničnej banky alebo platobnou inštitúciou, vrátane bezpečnostných schránok. Materiál bol prerokovaný a vládou SR schválený uznesením vlády SR č. 495 zo dňa 9. októbra 2019.

SPOLOČNE SILNEJŠÍ

V priebehu roka 2019 boli ako po iné roky uskutočňované aktivity a koordinačné stretnutia s kľúčovými partnermi participujúcimi v boji proti ML/FT.

FSJ sa v rámci svojej činnosti zúčastňovala rôznych školení, konzultácií a stretnutí zameraných na odstraňovanie aplikačných problémov, ktoré sa v súvislosti s plnením úloh podľa AML zákona vyskytujú. V tejto súvislosti FSJ vykonala celkovo 31 školení. V roku 2019 sa tak zástupcovia z FSJ zúčastnili viacerých stretnutí so Slovenskou bankovou asociáciou, Slovenskou komorou audítorov, Asociáciou leasingových spoločností SR. S NBS a Úradom

pre reguláciu hazardných hier sa konali stretnutia za účelom výmeny skúseností a poznatkov z vykonaných kontrol.

Zástupcovia FSJ so zástupcami z Generálnej prokuratúry SR absolvovali vzdelávaciu aktivitu v Krpáčove k problematike daňových trestných činov, finančného vyšetrovania a zaisťovania majetku.

Za účelom zvýšenia kvality vyplňania formulárov o ohláseniach osobami z tretích krajín vstupujúcimi do EÚ alebo vystupujúcimi z EÚ sa zástupcovia FSJ zúčastnili pracovného stretnutia so zástupcami colného odboru FR SR, Kriminálneho úradu finančnej správy SR, vedúcimi zmien jednotlivých hraničných priechodov a zástupcami pobočiek colných úradov Vyšné Nemecké, Veľké Slemence, Čierna n/Tisou a Ubľa.

ŠTATISTICKÝ PREHĽAD VYBRANÝCH ÚDAJOV

	2017	2018	2019
Počet prijatých hlásení o NOO	2 636	2 509	2 576
Počet hlásení NOO odstúpených OČTK	354	252	219
Počet zdržaných hlásení NOO odstúpených OČTK	87	44	43
Hodnota zdržaných hlásení NOO (v tis. EUR)	9 895	4 018	7 767
Počet odstúpení na FR SR	1 138	980	829
Počet žiadostí zo zahraničia	265	240	263
Počet žiadostí do zahraničia	89	85	125
Počet spontánnych informácií zo zahraničia	211	420	131
Počet spontánnych informácií do zahraničia	657	555	502
Počet kontrol	5	10	12
Výška sankcií v EUR	49 200	39 500	36 300
Počet hlásení o preprave finančných prostriedkov	152	230	264
Výška prepravovaných fin. prostriedkov (v tis. EUR)	5 261 (+dlhopis na meno)	8 132	19 625

KONTAKTY

ADRESA

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Prezídium Policajného zboru
finančná spravodajská jednotka
Pribinova 2
812 72 Bratislava

INTERNET

web: www.minv.sk/?financna-policia
e-mail: sjfpsek@minv.sk

TELEFÓN/FAX

tel.: 09610/51402
fax: 09610/59047

KONTAKTNÉ ÚDAJE pre OHLASOVANIE NOO

Osobne: Račianska 45, 832 02 Bratislava
Písomne: Finančná spravodajská jednotka, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
Elektronicky: sjfpnoo@minv.sk
Telefonicky: 09610/51419
Faxom: 09610/59047

